

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет філології
Кафедра загального та германського мовознавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПОЛЬСЬКА МОВА

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Освітньо-професійна програма «Польська мова і література,
англійська мова, переклад»

Спеціальність 035 Філологія
Спеціалізація 035.033 Слов'янські мови та література (переклад включно),
перша польська

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри
загального та германського
мовознавства
протокол № 1 від 27 серпня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Польська мова
Викладач (-і)	канд. філол. наук, доц. Корпало Оксана Романівна старший викладач (native speaker) Бусіло Саманта
Контактний телефон викладача	+38059-60-78
E-mail викладача	oksana.korpalo@pnu.edu.ua samanta.bisilo@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	6 кредити ECTS (180годин)
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/course/view/1405
Консультації	Консультації проводяться за графіком кафедри слов'янських мов
2. Анотація до навчальної дисципліни	
Дисципліна «Польська мова» орієнтована на інтенсивне вдосконалення мовних компетентностей здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти відповідно до вимог рівня C1 за Загальноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти (CEFR У курсі поєднано вдосконалення практичних навичок польського мовлення з опануванням професійно орієнтованої термінології, необхідної для науково-дослідної, перекладацької та педагогічної діяльності. Особлива увага приділяється розвитку академічного письма, наукової комунікації польською мовою, умінню працювати з автентичними польськими текстами різних жанрів (художніми, публіцистичними, науковими), а також з медійними та електронними ресурсами.	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
Мета дисципліни – формування у студентів-магістрантів високого рівня володіння польською мовою як інструментом професійної, наукової та міжкультурної комунікації, розвиток здатності застосовувати мовні компетентності у дослідницькій, перекладацькій та викладацькій діяльності. Цілі дисципліни: 1. Поглибити знання граматичної системи, лексики, фразеології та стилістики сучасної польської мови. 2. Розвинути навички усного та письмового мовлення в академічному, професійному й міжкультурному середовищах. 3. Сформувати уміння аналізувати, інтерпретувати та перекладати автентичні польські тексти різних жанрів. 4. Ознайомити студентів з актуальними тенденціями розвитку сучасної польської мови та мовної політики Польщі. 5. Розвинути здатність до наукової комунікації польською мовою (написання анотацій, рефератів, статей, виступів, презентацій). 6. Сприяти формуванню міжкультурної компетентності та здатності здійснювати професійну діяльність у польсько-українському й ширшому європейському контекстах.	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
Загальні компетентності (ЗК): ЗК 3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 6. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).	

Фахові компетентності (ФК):

ФК 6. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.

ФК 9. Здатність ефективно й компетентно брати участь у різних формах наукової комунікації.

ФК 11. Здатність застосовувати інноваційні технології навчання польської мови та літератури, англійської мови, перекладу у професійній діяльності.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 2. Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною (польською та англійською) мовами.

ПРН 6. Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.

ПРН 10. Збирати й систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів.

ПРН 14. Створювати, аналізувати й редагувати тексти різних стилів та жанрів.

ПРН 17. Планувати, організовувати, здійснювати і презентувати дослідження та/або інноваційні розробки в галузі польської та англійської філології, перекладознавства державною, польською та англійською мовами.

ПРН 19. Мати навички міжмовної комунікації в контексті інтернаціоналізації освітньо-наукового простору. Володіти та ефективно застосовувати перекладацькі стратегії й тактики для здійснення ефективної професійної діяльності.

5. Організація навчання**Обсяг навчальної дисципліни**

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	–
практичні	72 годин
самостійна робота	108 годин

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативна / Вибіркова
1,2	035 Філологія	I	Нормативна

Тематика навчальної дисципліни**I семестр**

Тема	Кількість годин		
	Лекції	Практичні	Самостійна робота
Тема 1. Człowiek i jego otoczenie – опис зовнішності, риси характеру, емоції, здоров'я.	–	1	3
Тема 2. Rodzina i życie prywatne – родинні зв'язки, життєві події, повсякденні ситуації.	–	1	3
Тема 3. Język i styl w różnych kontekstach		2	3
Rejestry języka: potoczny, oficjalny, naukowy, artystyczny			

- Ćwiczenia: parafrazy zdań, transformacje stylistyczne, gra z rejestrami - Gramatyka: konstrukcje z imiesłowami (imiesłowy przysłówkowe i przymiotnikowe)			
Тема 3. Mieszkanie i dom – типи помешкань, обладнання, побут.	–	2	3
Тема 4. Życie codzienne – харчування, покупки, послуги, одяг.	–	2	3
Тема 5. Czas wolny i zainteresowania – хобі, спорт, туризм, культурні заходи.	–	2	3
Тема 6. Frazeologia i idiomatyka polska - Frazeologizmy związane z częściami ciała („mieć coś na sumieniu”, „mieć rękę do czegoś”) - Porównanie idiomów polskich i ukraińskich - Ćwiczenia: interpretacja metaforycznych znaczeń, tłumaczenie idiomów - Gramatyka: rekcja czasowników frazeologicznych		3	3
Тема 7. "Technologie i internet w Polsce": Nauka slangu i terminologii związanej z rozwojem technologicznym	–	2	3
Тема 8. Edukacja i nauka – школа, університет, наукове життя, академічна комунікація.	–	1	3
Тема 9. "Polska prasa i media": Analiza i dyskusja nad wiadomościami i artykułami z polskich mediów.	–	2	3
Тема 10. Lekcja historii Polski: Rozważanie ważnych wydarzeń i etapów w historii kraju	–	2	3
Тема 11. Praca i życie zawodowe – професії, робочі ситуації, документи.	–	2	3
Тема 12. Retoryka i perswazja - Język reklamy, polityki, kampanii społecznych - Strategie argumentacji, manipulacja językowa - Ćwiczenia: pisanie przemówienia, debata oksfordzka - Gramatyka: składnia zdań podrzędnie złożonych z celem i skutkiem („po to aby...”, „w wyniku czego...”)		2	3
Тема 13. Polityka? To mnie nie interesuje! – wyrażanie ważności, obojętności i dystansu – życie polityczne w Polsce – Idiomy: rządy silnej ręki, poprawność polityczna, okrągły stół, wotum zaufania – odmiana rzeczownika rząd – składnia zdania z podmiotem w dopełniaczu Власне висловлювання на теми суспільного значення	–	2	3

Тема 14. Gospodarka rynkowa, inflacja, bezrobocie, finanse Nauka i technika: sztuczna inteligencja, innowacje	—	1	3
Тема 15. W zgodzie z naturą – Powtórzenie: wyrażanie aprobaty i dezaprobaty, wyrażanie protestu – przyroda, klimat, ekologia – Idiomy: efekt cieplarniany, burza w szklance wody, suchy jak pieprz, królik doświadczalny – Powtórzenie: celownik liczby pojedynczej i mnogiej – wywiad na temat transportu	—	2	3
Тема 16. Język mediów i internetu 2.0 - Clickbait, memy, eufemizmy w wiadomościach - Neologizmy internetowe, zapożyczenia z angielskiego - Ćwiczenia: analiza języka memów i komentarzy, tworzenie alternatywnych tytułów artykułów - Gramatyka: inwersja stylistyczna i emfaza		2	3
Тема 17. Styl życia, zdrowie fizyczne i psychiczne - Ochrona środowiska, zmiany klimatyczne - List formalny, skarga, podanie - Дискусія на складні морально-етичні теми	—	2	3
Тема 18. Czwarta władza – nawiązywanie kontaktu w rozmowie i liście – pytanie – środki masowego przekazu – Idiomy: ciągnąć kogoś za język, wiadomość z pierwszej ręki, owijać w bawełnę – odmiana zaimków przeczących: nikt, nic, żaden – Powtórzenie: wołacz i jego funkcja	—	2	3
Залікове заняття: тест + усна відповідь		1	
Разом годин за семестр	-	36	54
Семестр 2			
Тема 1. Język nauki i akademii - Styl naukowy, recenzja, streszczenie - Frazeologia akademicka („należy zauważyć, że...”, „jak wynika z badań...”) - Ćwiczenia: pisanie streszczenia artykułu, pisanie recenzji naukowej - Gramatyka: strona bierna w tekstach naukowych, konstrukcje bezosobowe	—	2	3
Тема 2. Життя społeczne – органи влади, політика, право, громадянське суспільство.	—	1	3
Тема 3. Podróże i transport – міський транспорт, подорожі Польщею та за кордон.		2	3
Тема 4. Kultura i sztuka – література, кіно, театр, музика, нові медіа.	—	2	3
Тема 5. Kultura języka – poprawność i błędy	—	2	3

• Typowe błędy cudzoziemców na poziomie zaawansowanym • Eufonia, składnia poprawna vs niepoprawna • Ćwiczenia: poprawianie błędów, redagowanie tekstów • Gramatyka: spójność tekstu (zaimki wskazujące, wyrażenia spajające)			
Тема 6. Przyroda i środowisko – природа, екологія, проблеми довкілля.	—	2	3
Тема 7. Polska i świat współczesny – стереотипи, культурні коди, польсько-українські контакти.		2	3
Тема 8. Polska codzienność w oczach obcokrajowców • Польські звички, стиль життя, гумор. • Труднощі інтеграції, мовні курйози. • Wywiad: „Co mnie zaskoczyło w Polsce?”	—	2	3
Тема 9. Styl literacki i artystyczny • Język poezji, metafory, symbolika • Fragmenty Miłosza, Szymborskiej, Tokarczuk • Ćwiczenia: analiza stylu literackiego, własny esej interpretacyjny • Gramatyka: konstrukcje emfatyczne i przestawny szyk zdania	—	2	3
Тема 10. Język i komunikacja międzykulturowa • Мова тіла, невербальні жести в Польщі. • Polska grzeczność – formy adresatywne. • Аналіз стереотипів у мові (żart, ironia, tabu).	—	2	3
Тема 11. Polska kuchnia i tradycje kulinarne • Типові страви (barszcz, pierogi, bigos, żurek). • Kultura kawiarni i barów mlecznych. • Дискусія: kuchnia tradycyjna vs. nowoczesna.	—	2	3
Тема 12. Język a tożsamość i kultura • Dialekty i gwary, język młodzieżowy, język elit • Analiza: co zdradza język o tożsamości mówiącego • Ćwiczenia: porównanie języka oficjalnego i potocznego w tym samym temacie • Gramatyka: powtórzenie trybów (oznajmujący, przypuszczający, rozkazujący)	—	2	3
Тема 13. Polska scena muzyczna i popkultura • Сучасні гурти, музичні фестивалі (Opener, Pol'and'Rock). • Польський hip-hop, рок, електроніка. • Analiza tekstów piosenek (język młodzieżowy, slang).		2	3
Тема 14. Religia i obyczaje w Polsce • Роль католицизму, релігійні свята, паломництва.	—	2	3

• Звичаї: Wigilia, śmigus-dyngus, Wszystkich Świętych. • Дискусія: tradycja a nowoczesność.			
Тема 15. Polska w Europie i świecie • Участь у ЄС, НАТО. • Образ Polaków w mediach zagranicznych. • Дебати: Polska jako „most” Wschód–Zachód.	–	2	3
Тема 16. Współczesne wyzwania społeczne • Міграція, мультикультуралізм. • Демографічні зміни, старіння населення. • Dyskusja: solidarność społeczna czy egoizm jednostki?	–	2	3
Тема 17. Polska literatura współczesna • Автори: Olga Tokarczuk, Szczepan Twardoch, Dorota Masłowska. • Аналіз уривків, дискусія про теми, стиль. • Порівняння з літературою рідної країни студентів.	–	2	3
Тема 18. Język mediów społecznościowych • Memes, skróty, emoji – nowy kod komunikacyjny. • Dyskusja: wpływ social mediów na język polski. • Tworzenie własnych postów, komentarzy, vlogów po polsku.	–	2	3
Підсумкова контрольна робота		1	
Разом годин за семестр		36	54
Всього		72	108

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	Оцінювання здійснюється за національною та ECTS шкалою на основі 100-бальної системи. (Див.: пункт 9.3. “Види контролю” Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті Імені Василя Стефаника . Загальні 100 балів включають: 60 балів – поточний контроль (практичні заняття та підсумкові тестування), 20 балів – контрольна робота, 20 балів – контроль за самостійною роботою,
Вимоги до письмової роботи	Конкретне виконання завдання, осмислене пояснення, розуміння та вміння правильно вживати відповідні граматичні форми
Практичні заняття	Оцінюються за 100 бальною системою
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання усіх запланованих програмою дисципліни форм навчальної роботи, які підлягають оцінюванню. Залік виставляється на останньому практичному занятті та після проведення контролю за самостійною роботою. Враховуються усі види роботи

7. Політика курсу

Письмові роботи. Виконання письмових робіт у процесі вивчення навчальної дисципліни є обов’язковим для всіх здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти. Інформація щодо результатів тестування, виконання індивідуальних / групових робіт, презентації результатів самостійної роботи, загальна оцінка змістового модуля в цілому

надається кожному здобувачеві вищої освіти індивідуально, що відображено в електронному журналі. Неприпустимими є плагіат та списування. Інформація щодо оцінки виконання індивідуального завдання надається здобувачеві освіти після представлення результатів виконання роботи. Результати виконання індивідуального творчого завдання надаються згідно з розкладом практичних занять.

Академічна доброчесність. Викладання навчальної дисципліни та взаємодія із здобувачем вищої освіти ґрунтуються на основі положень нормативно-правових документів та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів освіти та науково-педагогічних працівників: Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (<http://surl.li/vystzz>), Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (<http://surl.li/fhjkjz>), Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (<http://surl.li/qwibaw>), Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (<http://surl.li/lympni>).

Відвідування занять. Порядок та організація контролю знань здобувачів вищої освіти визначаються Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (<http://surl.li/rokxqk>). Пропуски практичних занять відпрацьовуються. Здобувач вищої освіти зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (<http://surl.li/sveiyt>).

8. Рекомендована література

Рекомендована література

1. **Seretny, A.** – *Słownictwo polskie w ćwiczeniach dla obcokrajowców*
Podręcznik leksykalny na poziom B2, zawierający ćwiczenia rozwijające sprawność czytania .
2. **Górnicka-Zdziech, I.** – *Polska mozaika filmowa*
Zestaw ćwiczeń oparty na autentycznych fragmentach polskich filmów, idealny do nauki na poziomach B1–C1 .
3. **Brzeziński, S.** – *Przejdź na wyższy poziom*
Podręcznik dla osób na poziomach B2–C1, zawierający autentyczne teksty, ćwiczenia leksykalne i gramatyczne oraz propozycje tematów do dyskusji .

Literatura uzupełniająca

4. **Bańko, M.** – *Wielki słownik frazeologiczny PWN z przysłowiami*
Kompleksowy słownik frazeologiczny, pomocny w nauce wyrażen idiomatycznych.
5. **Dubisz, S.** – *Gramatyka komunikacyjna języka polskiego*
Podręcznik omawiający zasady gramatyczne w kontekście komunikacji.
6. **Markowski, A.** – *Kultura języka polskiego. Teoria. Zagadnienia leksykalne*
Analiza kulturowych aspektów języka polskiego.
7. **Piekot, T.** – *Polszczyzna medialna*
Przewodnik po języku mediów, przydatny w nauce języka na poziomach B2–C1.

8. **Jędrzejko, E.** – *Frazeologia i przysłowia w języku polskim i innych językach słowiańskich*
Porównawcze podejście do frazeologii w językach słowiańskich.
9. **Kryształ, A.** – *Język polski. Gramatyka współczesna*
Szczegółowa analiza gramatyczna współczesnego języka polskiego.

Zasoby online i materiały dodatkowe

- **Certyfikatpolski.pl** – Zbiór materiałów i podręczników do nauki języka polskiego na poziomach B2–C2 .poczytaj.pl+5startpolish.pl+5nowela.pl+5
- **Z językiem polskim każdego dnia** – Materiały dydaktyczne dla dorosłych cudzoziemców, obejmujące poziomy A2–B2 .[Scribd+9Gov.pl+9polishbookstore.pl+9](https://scribd+9Gov.pl+9polishbookstore.pl+9)
- **e-polish.eu** – Księgarnia z podręcznikami do nauki języka polskiego dla obcokrajowców, oferująca materiały na różnych poziomach zaawansowania .e-polish.eu

Додаткові автентичні джерела для медіааналізу:

Tok FM. Podcasty publicystyczne i społeczne. [<https://tokfm.pl>]

Polityka Insight, Gazeta Wyborcza, Tygodnik Powszechny – сервіси польської преси для роботи з автентичними текстами рівня C1.

Nauka w Polsce. (2023). Serwis informacyjny Polskiej Agencji Prasowej. [<https://naukawpolsce.pl>]

Викладачі _____ **Оксана Корпало**
Саманта Бусіло